

Bryssel 13.4.2016
COM(2016) 200 final

2016/0108 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta 3 päivänä kesäkuuta 2003 annetussa neuvoston direktiivissä 2003/48/EY säädettyjä toimenpiteitä vastaavista toimenpiteistä tehdyn Euroopan yhteisön ja Monacon ruhtinaskunnan välisen sopimuksen muutospöytäkirjan allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi talouden toimijoille EU allekirjoitti neuvoston direktiivin 2003/48/EY – nk. säästötulojen verotusta koskevan direktiivin – antamisen jälkeen Sveitsin, Andorran, Liechtensteinin, Monacon ja San Marinon kanssa sopimuksen, jossa määrättävät toimenpiteet vastaavat kyseisen direktiivin mukaisia toimenpiteitä. Jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet sopimuksia myös Yhdistyneestä kuningaskunnasta ja Alankomaista riippuvaisten alueiden kanssa.

Automaattisen tietojenvaihdon merkitys keinona torjua rajat ylittäviä veropetoksia ja verovilppiä on äskettäin tunnustettu myös kansainvälisesti varmistamalla täysi avoimuus verotusasioissa ja verohallintojen välinen maailmanlaajuinen järjestelmällinen yhteistyö. G20-maat antoivat Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestölle (OECD) tehtäväksi kehittää yhteinen globaali standardi finanssitilitietojen automaattista vaihtoa varten, jäljempänä ”globaali standardi”. OECD:n neuvosto julkaisi globaalin standardin heinäkuussa 2014.

Säästötulojen verotusta koskevan direktiivin ajantasaistamista koskevan ehdotuksen hyväksymisen jälkeen komissio antoi 17. kesäkuuta 2011 suosituksen valtuutukseksi aloittaa neuvottelut Sveitsin, Liechtensteinin, Andorran, Monacon ja San Marinon kanssa EU:n näiden maiden kanssa tekemien sopimusten parantamiseksi kansainvälisen kehityksen mukaisesti ja sen varmistamiseksi, että näissä maissa sovelletaan edelleen vastaavia toimenpiteitä kuin EU:ssa. Neuvosto pääsi 14. toukokuuta 2013 yhteisymmärrykseen neuvotteluvaltuutuksesta todeten päätelmissään, että neuvotteluissa olisi otettava huomioon kansainvälisellä tasolla sovitut pyrkimykset edistää automaattista tietojenvaihtoa kansainvälisenä standardimenettelynä.

Komissio korosti 6. joulukuuta 2012 antamassaan tiedonannossa, joka sisältää toimintasuunnitelman veropetosten ja verovilpin torjunnan tehostamiseksi, tarvetta edistää voimakkaasti automaattista tietojenvaihtoa tulevana eurooppalaisena ja kansainvälisenä veroasioita koskevana avoimuuden ja tietojenvaihdon standardina.

Neuvosto antoi 9. joulukuuta 2014 komission kesäkuussa 2013 esittämän ehdotuksen perusteella direktiivin 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta ja EU:n veroviranomaisten välisen pakollisen automaattisen tietojenvaihdon laajentamisesta koskemaan kaikkia rahoituseriä globaalin standardin mukaisesti. Muutoksella varmistetaan, että sisämarkkinoilla noudatetaan automaattisessa finanssitilitietojen vaihdossa unionin laajuisia yhtenäisiä, johdonmukaisia ja kattavia periaatteita.

Koska direktiivin 2014/107/EU soveltamisala on yleisesti ottaen laajempi kuin direktiivin 2003/48/EY ja koska ensin mainitussa direktiivissä säädetään, että niissä tapauksissa, joissa soveltamisalat menevät päällekkäin, direktiivi 2014/107/EU on ensisijainen, neuvosto antoi 10. marraskuuta 2015 direktiivin 2003/48/EY kumoamista koskevan direktiivin (EU) 2015/2060 komission 18. maaliskuuta 2015 tekemän ehdotuksen perusteella.

Veroviranomaisille ja talouden toimijoille aiheutuvien kustannusten ja hallinnollisten rasitteiden minimoimiseksi on olennaista varmistaa, että Monacon kanssa tehdyn voimassa olevan säästösopimuksen muutos on linjassa EU:n ja kansainvälisten kehityssuuntausten kanssa. Tällä tavoin Euroopassa voidaan lisätä avoimuutta

veroasioissa ja luoda oikeusperusta automaattista tietojenvaihtoa koskevan OECD:n globaalin standardin täytäntöönpanolle Monacon ja EU:n välillä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

Tämän ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 115 artikla yhdessä sen 218 artiklan 5 kohdan ja 8 kohdan toisen alakohdan kanssa. SEUT-sopimuksen 115 artikla muodostaa sen aineellisen oikeusperustan.

Tämän neuvoston päätösehdotuksen liitteenä olevan muutospöytäkirjan 1 artiklan 1 kohdalla muutetaan voimassa olevan sopimuksen otsikkoa, jotta se antaisi paremman kuvan sopimuksen sisällöstä, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla muutospöytäkirjalla.

Muutospöytäkirjan 1 artiklan 2 kohdalla korvataan nykyisen sopimuksen nykyiset artikkelit ja liitteet uusilla määräyksillä, joihin kuuluvat 10 artikla, liite I, joka perustuu globaalin standardin osan muodostavaan OECD:n yhteiseen tietojenvaihtostandardiin, liite II, johon sisältyvät keskeisimmät OECD:n laatimat kommentaarit globaalista standardista, liite III, joka koskee sopimuksen mukaisen tietojen keräämisen ja vaihtamisen osalta käyttöön otettavia tietosuojan lisätakeita, sekä liite IV, jossa luetellaan Monacon ja kunkin jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset. Uudet artikkelit perustuvat niihin OECD:n laatiman toimivaltaisten viranomaisten mallisopimuksen artikloihin, jotka koskevat globaalin standardin täytäntöönpanoa. Niihin on kuitenkin tehty pieniä mukautuksia EU:n sopimukseen liittyvien erityisten oikeudellisten näkökohtien ottamiseksi huomioon. Muutospöytäkirjan 5 artikla sisältää kaikki pyynnöstä tapahtuvaa tietojenvaihtoa koskevat määräykset, jotka noudattavat OECD:n malliverosopimuksen uusinta versiota. Muutospöytäkirjan 6 artikla sisältää yksityiskohtaisia määräyksiä tietosuojasta, ottaen huomioon, että Monacon tietosuojan tasosta EU:n vaatimuksiin verrattuna ei ole olemassa tietosuojan tason riittävyyttä koskevaa päätöstä. Muutospöytäkirjan 7 artiklassa määrätään uudesta neuvotteluvaiheesta, joka järjestetään ennen kuin jokin jäsenvaltio tai Monaco päättää keskeyttää sopimuksen soveltamisen. Muutospöytäkirjan 8 artiklassa on määräyksiä sopimukseen tehtävistä muutoksista, mukaan lukien nopea järjestelmä, jota jompikumpi sopimuspuoli noudattaa soveltaessaan väliaikaisesti globaaliin standardiin tehtyjä muutoksia edellyttäen, että toinen sopimuspuoli antaa siihen suostumuksensa. Muutospöytäkirjan 10 artiklassa määritellään alueellinen soveltamisala.

Liite I perustuu OECD:n yhteiseen tietojenvaihtostandardiin ja hallinnollista yhteistyötä koskevan direktiivin liitteeseen I. Liitteellä II pannaan täytäntöön yhteistä tietojenvaihtostandardia koskevien kommentaarien keskeiset osat. Liite II vastaa hallinnollista yhteistyötä koskevan direktiivin liitettä II. Pieniä poikkeamia hallinnollista yhteistyötä koskevan direktiivin liitteistä I tai II perustellaan tekstin muokkaamisella OECD:n yhteisen tietojenvaihtostandardin perusteella Monacon neuvottelijoiden pyynnöstä ja sillä, että Monaco on Sveitsin ja Andorran lailla sitoutunut kansainvälisellä tasolla ottamaan yhteisen tietojenvaihtostandardin käyttöön vuotta myöhemmin kuin suurin osa jäsenvaltioista (vain Itävallelle on myönnetty vastaava porrastus; ks. direktiivin liitteessä I oleva X jakso).

Soveltamispäivää koskevia kysymyksiä lukuun ottamatta poikkeamat liittyvät seuraaviin seikkoihin:

1. Liitteessä I olevan I jakson E kohdassa viittaus syntymäpaikkaa koskevien tietojen vaihtoon yhtenäistetään yhteisen tietojenvaihtostandardin kanssa.
2. Jotkin OECD:n kommentaareissa, jotka koskevat yhteistä tietojenvaihtostandardia, ja hallinnollista yhteistyötä koskevassa direktiivissä mainitut vaihtoehdot on jätetty kunkin jäsenvaltion ja Monacon harkittaviksi eikä niitä sisällytetä sopimukseen suoraan. Jäsenvaltioilla ja Monacolla on sen sijaan velvollisuus ilmoittaa toisilleen ja komissiolle, ovatko ne käyttäneet jotakin tiettyä vaihtoehtoa.
3. Liitteessä I olevan VIII jakson B kohdan 3 ja 4 alakohdassa olevat Kansainvälisen järjestön ja Keskuspankin määritelmät on mukautettu yhteiseen tietojenvaihtostandardiin, jotta niitä voitaisiin soveltaa myös, kun VIII jakson D kohdan 9 alakohdan c alakohdassa olevaan Passiiviseen ei-finanssiryksikköön sovellettavasta läpäisyperiaatteesta tehdään poikkeus.
4. Liitteessä II oleva Finanssilaitoksen kotipaikan määritelmä mukautetaan yhteistä tietojenvaihtostandardia koskeviin kommentaareihin, jotta määritelmä kattaisi tapaukset, joissa olisi määritettävä toisen Finanssilaitoksen kotipaikka, esimerkiksi kun Passiiviseen ei-finanssiryksikköön sovelletaan läpäisyperiaatetta.

Liite III on lisätty täydentämään 6 artiklan määräyksiä tietosuojan lisätakeilla, koska Monacon tietosuojan tasosta EU:n vaatimukseen verrattuna ei ole olemassa tietosuojan tason riittävyyttä koskevaa päätöstä.

Muutospöytäkirjan 2 artikla sisältää voimaantuloa ja soveltamista koskevat määräykset. Sopimuspuolet ovat sopineet, että Monacon on noudatettava kansainvälisiä sitoumuksiaan globaalin standardin mukaisen automaattisen tietojenvaihdon aikataulun suhteen. Nämä sitoumukset on toimitettu maailmanlaajuiselle foorumille, ja vuonna 2018 toteutettava ensimmäinen tietojenvaihto koskee vuonna 2017 kerättyjä tietoja. Koska on vaikea varmistaa muutospöytäkirjan 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa määrätyn voimaantuloa koskevan menettelyn toteutuminen riittävän ajoissa sitoumusten noudattamiseksi, sopimuspuolet sopivat 2 artiklan 3 kohdassa muutospöytäkirjan väliaikaisesta soveltamisesta 1. tammikuuta 2017 alkaen sillä edellytyksellä, että kumpikin sopimuspuoli ilmoittaa tällaisen väliaikaisen soveltamisen edellyttämien omien sisäisten menettelyjensä päätökseen saattamisesta. EU:n tapauksessa tällaisista menettelyistä määrätään SEUT-sopimuksen 218 artiklan 5 kohdassa. Muutospöytäkirjan 2 artiklan seuraavassa kohdassa käsitellään siirtymistä nykyisestä sopimuksesta muutettuun sopimukseen sellaisten kysymysten osalta kuin tietopyynnöt, tosiasiallisten edunsaajien saatavilla lähdeveroa varten olevat luotot, Monacon jäsenvaltioille suorittamat lopulliset lähdeveromaksut ja lopullinen tietojenvaihto vapaaehtoisen ilmoittamismekanismin kautta.

Muutospöytäkirjan 3 artikla sisältää pyynnöstä tapahtuvaan tietojenvaihtoon liittyviä lisätakeita koskevan pöytäkirjan. Tekstissä täsmennetään, ettei ryhmien esittämiin pyyntöihin perustuvalle tietojenvaihdolle ole estettä. Lisätakeita koskeva pöytäkirja noudattaa maailmanlaajuisen foorumin soveltamia periaatteita, jotka koskevat pyynnöstä tapahtuvaa tietojenvaihtoa koskevien sääntöjen riittävyyden tarkistusta.

Muutospöytäkirjan 4 artiklassa luetellaan kielet, joilla muutospöytäkirja allekirjoitetaan.

Tarkistettua sopimusta täydennetään neljällä sopimuspuolten yhteisellä julistuksella.

Ensimmäisessä yhteisessä julistuksessa käsitellään direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta annetun direktiivin 2014/107/EU säännösten, EU:n ja Monacon välisen tarkistetun sopimuksen sekä neljän muun tarkistetun sopimuksen, jotka EU on jo allekirjoittanut Sveitsin, Liechtensteinin, San Marinon ja Andorran kanssa, vastaavuutta globaaliin standardiin nähden.

Toinen yhteinen julistus liittyy globaalia standardia koskeviin kommentaareihin ja kolmas OECD:n tuloa ja varallisuutta koskevan malliverosopimuksen 26 artiklaan.

Neljännessä julistuksessa käsitellään muutospöytäkirjan 2 artiklan 3 kohdassa määrätyn väliaikaisen soveltamisen käytännön näkökohtia.

Ehdotus ei mene pidemmälle kuin on tarpeen tai asianmukaista odotettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

Muutospöytäkirjalla pannaan täytäntöön globaali standardi EU:n jäsenvaltioiden ja Monacon välillä. Eri sidosryhmiä on jo kuultu useaan otteeseen OECD:n globaalin standardin kehittämisen aikana.

Myös EU:n jäsenvaltioita on kuultu ja informoitu komission ja Monacon välisten neuvottelujen kuluessa. Komissio tiedotti Eurooppa-neuvostolle tämän maaliskuussa ja joulukuussa 2014 pitämässä kokouksissa Monacon kanssa käytyjen neuvottelujen etenemisestä.

Euroopan tietosuojavaltuutettua kuultiin San Marinon kanssa käytyjen neuvottelujen kuluessa, ja siltä saatiin hyödyllisiä neuvoja erityisesti sopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna muutospöytäkirjalla, 6 artiklan ja liitteen III yksityiskohtaisen sisällön suhteen. Nämä neuvot otettiin huomioon Monacon kanssa tarkistetun sopimuksen kyseessä olevien kohtien laadinnassa.

Komissio on myös kuullut finanssitilitietojen automaattista vaihtoa käsittelevää uutta asiantuntijaryhmää, joka antaa neuvoja varmistaakseen, että välittömän verotuksen alalla harjoitettavaa automaattista tietojenvaihtoa koskeva EU:n lainsäädäntö on tosiasiallisesti linjassa ja täysin yhdenmukainen OECD:n globaalin standardin kanssa. Asiantuntijaryhmään kuuluu finanssialaa edustavien järjestöjen sekä veropetoksen ja verovilpin torjumisen puolesta kampanjoivien järjestöjen edustajia.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

Ei ole

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta 3 päivänä kesäkuuta 2003 annetussa neuvoston direktiivissä 2003/48/EY säädettyjä toimenpiteitä vastaavista toimenpiteistä tehdyn Euroopan yhteisön ja Monacon ruhtinaskunnan välisen sopimuksen muutospöytäkirjan allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 115 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 5 kohdan ja 8 kohdan toisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto valtuutti 14 päivänä toukokuuta 2013 komission aloittamaan Monacon ruhtinaskunnan kanssa neuvottelut muutoksesta Euroopan yhteisön ja Monacon ruhtinaskunnan väliseen sopimukseen¹, jäljempänä 'sopimus', jossa määrätään neuvoston direktiivissä 2003/48/EY säädettyjä toimenpiteitä vastaavista toimenpiteistä, jotta kyseisessä sopimuksessa voitaisiin ottaa huomioon kansainvälisellä tasolla sovitut pyrkimykset edistää automaattista tietojenvaihtoa kansainvälisenä standardimenettelynä.
- (2) Neuvottelujen tuloksena syntynyt sopimuksen muutospöytäkirjan, jäljempänä 'muutospöytäkirja', teksti on neuvoston antamien neuvotteluohjeiden mukainen, koska sillä yhtenäistetään sopimus automaattista tietojenvaihtoa koskevan viimeaikaisen kansainvälisen kehityksen kanssa, toisin sanoen Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) laatiman globaalin standardin kanssa, joka koskee finanssitilitietojen automaattista vaihtoa verotusasioissa. Unioni, jäsenvaltiot ja Monacon ruhtinaskunta ovat aktiivisesti osallistuneet OECD:n maailmanlaajuisen foorumin työhön mainitun standardin kehittämiseksi ja täytäntöönpanemiseksi. Sopimuksen teksti, sellaisena kuin se on muutettuna muutospöytäkirjalla, muodostaa oikeusperustan globaalin standardin täytäntöönpanolle unionin ja Monacon ruhtinaskunnan välisissä suhteissa.
- (3) Muutospöytäkirja olisi allekirjoitettava Euroopan unionin puolesta.
- (4) Monacon ruhtinaskunnan OECD:n maailmanlaajuisessa foorumissa esittämät linjaukset huomioon ottaen muutospöytäkirjaa olisi sovellettava väliaikaisesti 1 päivästä tammikuuta 2017, kunnes sen tekemistä ja voimaantuloa koskevat menettelyt saadaan päätökseen,

¹ EUVL L 19, 21.1.2005, s. 55.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Annetaan valtuutus allekirjoittaa unionin puolesta säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta 3 päivänä kesäkuuta 2003 annetussa neuvoston direktiivissä 2003/48/EY säädetyjä toimenpiteitä vastaavia toimenpiteitä koskevan Euroopan yhteisön ja Monacon ruhtinaskunnan välisen sopimuksen muutospöytäkirja sillä varauksella, että mainitun muutospöytäkirjan tekeminen saatetaan päätökseen.²

Muutospöytäkirjan teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristö laatii täysivaltaisuutta osoittavan valtakirjan, jolla muutospöytäkirjan neuvottelijan nimeämä(t) henkilö(t) valtuutetaan allekirjoittamaan muutospöytäkirja sillä varauksella, että sen tekeminen saatetaan päätökseen.

3 artikla

1. Muutospöytäkirjaa sovelletaan väliaikaisesti 1 päivästä tammikuuta 2017 vastavuoroisuusperiaatetta noudattaen, kunnes sen tekemistä ja voimaantuloa koskevat menettelyt saadaan päätökseen.
2. Neuvoston puheenjohtaja ilmoittaa unionin puolesta Monacon ruhtinaskunnalle aikomuksestaan soveltaa muutospöytäkirjaa väliaikaisesti 1 päivästä tammikuuta 2017 vastavuoroisuusperiaatetta noudattaen.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

²